

РЕШЕНИЕ

№ 5622

гр. София, 03.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-A СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Стела Кацарова

Членове: Йоана М. Генжова
Виктория Мингова

при участието на секретаря Цветелина П. Добрева Кочовски като разгледа докладваното от Йоана М. Генжова Въззивно гражданско дело № 20221100506680 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение №20009018/21.01.2022г., постановено по гр.д. №43542/2015г. по описа на СРС, 52 състав, е признато за установено по предявени от „Топлофикация София“ ЕАД искове по чл.422, ал.1 от ГПК във вр. с чл.200, ал.1 от ЗЗД и чл.100, ал.2 от ЗС и по чл.422, ал.1 от ГПК във вр. с чл.86, ал.1 от ЗЗД, че Т. Е. Т. – Б.а и И. М. Б. дължат солидарно на „Топлофикация София“ ЕАД сумата от общо 1859,58 лева, представляваща цена на доставена топлинна енергия за периода от 01.07.2012г. до 30.04.2014г., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявление по чл.410 от ГПК – 20.04.2015г., до окончателното изплащане, и сумата от общо 223,27 лева, представляваща лихва за забава върху главницата за топлинна енергия за периода от 31.08.2012г. до 18.03.2015г., като е отхвърлен искът по чл.422, ал.1 от ГПК във вр. с чл.200, ал.1 от ЗЗД и чл.100, ал.2 от ЗС за разликата над уважения размер до пълния предявен размер от общо 1952,22 лева. Осъдени са Т. Е. Т. – Б.а и И. М. Б. да заплатят на „Топлофикация София“ ЕАД на основание чл.78, ал.1 и ал.8 от ГПК сумата от 840 лева, представляваща разноски, съразмерно на уважената част от исковите.

Постъпила е въззивна жалба от ответниците И. М. Б. и Т. Е. Т. – Б.а срещу

решението в частта, с която предявените искове са уважени, като се излагат оплаквания, че в тази част решението е неправилно и необосновано и постановено при нарушение на съдопроизводствените правила, както и, че са налице вътрешни противоречия в мотивите на съда. По делото не било доказано как е образувана стойността на конкретните начислени суми за топлоенергия по партидата на ответника, като представените от ищеца писмени документи не могли да служат за удостоверяване на вписаните в тях обстоятелства. Не било съобразено представено по делото писмо, съдържащо изрично изявление на ищеца, че в имота има демонтирани отоплителни тела и процесният имот е с намалено топлоподаване. Според съдържанието на писмото имотът на ответниците бил включен в списък на апартаментите, на които топлинният товар е намален с повече от 50%. Излагат се доводи, че заключението на съдебно-счетоводната експертиза е неотносимо за правилното решаване на спора. Въззивниците поддържат, че мораторна лихва не се дължи поради липса на доказателства да им е отправена от страна на ищцовото дружество покана за плащане. С оглед изложеното молят решението да бъде отменено в обжалваната част и да бъде постановено друго, с което предявените искове да бъдат отхвърлени изцяло.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК е постъпил писмен отговор на въззивната жалба от насрещната страна „Топлофикация София“ ЕАД, чрез юрисконсулт И.М., с който жалбата се оспорва изцяло и е направено искане за потвърждаване на обжалваното решение.

Софийски градски съд, като обсъди събраните по делото доказателства и становищата на страните, съгласно разпоредбата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира следното от фактическа и правна страна:

Въззивната жалба е подадена в срок, от легитимирана страна, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, и е процесуално допустима, а разгледана по същество е неоснователна.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните – т. 1 от ТР № 1/09.12.2013 г. по тълк. д. № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС.

Постановеното решение е валидно и допустимо.

Първоинстанционният съд е сезиран с предявени от „Топлофикация София“

ЕАД срещу И. М. Б. и Т. Е. Т. - Б.а положителни установителни искиове с правно основание чл.415, ал.1 във вр. с чл.124, ал.1 от ГПК във вр. с чл.79, ал.1 от ЗЗД във вр. с чл.150 от ЗЕ и чл.86, ал.1 от ЗЗД за установяване дължимостта на вземанията, за които е издадена заповед за изпълнение по реда на чл.410 от ГПК по ч.гр.д. №21270/2015г. на СРС, 52 състав.

Спорно между страните в настоящото производство е дали между тях е било налице през процесния период договорно правоотношение за доставка на топлинна енергия.

Съгласно нормата на чл. 153 ЗЕ – в редакцията, действала до 17.07.2012 г. всички собственици и титуляри на вещно право на ползване в сграда - етажна собственост, присъединени към абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение, са потребители на топлинна енергия.

Понятието "потребител на топлинна енергия за битови нужди" е определено в § 1, т. 42 ДР ЗЕ (отм.), действал до 17.07.2012 г.: физическо лице – собственик или ползвател на имот, което ползва топлинна енергия с топлопреносител гореща вода или пара за отопление, климатизация или горещо водоснабдяване. След отмяната на § 1, т. 42 от ДР на ЗЕ и с влизане в сила на измененията на ЗЕ от 17.07.2012 г., се въвежда понятието "клиент на топлинна енергия", което е еквивалентно по смисъл на понятието "потребител на топлинна енергия". Съгласно новата редакция на чл. 153, ал. 1 ЗЕ, действаща през исковия период м.05.2015г. – м.04.2018г., всички собственици и титуляри на вещно право на ползване в сграда – етажна собственост, присъединени към абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение, са клиенти на топлинна енергия и са длъжни да монтират средства за дялово разпределение на отоплителните тела в имотите си и да заплащат цена за топлинната енергия.

С ТР № 2/2017 г. от 17.05.2018 г., постановено по тълк. дело № 2/2017 г. на ОСГК на ВКС, т. 1, са дадени задължителни разяснения относно хипотезата, при която топлоснабденият имот е предоставен за ползване по силата на договорно правоотношение с лица, извън посочените в чл. 153 ЗЕ, какъвто обаче не е разглежданият случай. В мотивите на същото тълкувателно решение е посочено, че, предоставяйки съгласието си за топлофициране на сградата, собствениците и титулярите на ограниченото вещно право на ползване са подразбираните клиенти на топлинна енергия за битови нужди, към които са адресирани одобрените от КЕВР публично оповестени общи условия на топлопреносното предприятие. В това си качество на клиенти на топлинна енергия те са страна по продажбеното

правоотношение с топлопреносното предприятие с предмет - доставка на топлинна енергия за битови нужди (чл. 153. ал. 1 ЗЕ) и дължат цената на доставената топлинна енергия.

С оглед на това собственикът или титуляр на вещно право на ползване на имот в сграда – етажна собственост, се явява потребител на отдадена от сградната инсталация и отоплителните тела на общите части на сградата топлинна енергия. По силата на закона между битовия потребител и топлопреносното предприятие възниква правоотношение по продажба на топлинна енергия при публично известни общи условия без да е необходимо изричното им приемане от потребителя. Достатъчно е взето решение на Общото събрание на етажните собственици за присъединяване към топлопреносната мрежа, за да бъде всеки етажнен собственик потребител на постъпилата в сградата топлинна енергия.

Ищецът свързва качеството на ответниците на потребители на топлинна енергия за битови нужди с качеството им на собственици на топлоснабден имот. В случая не е спорно между страните по делото и се установява от приетия като писмено доказателство по делото нотариален акт за продажба на недвижим имот №163, том V, рег. №7163, дело №863/2005г. по описа на нотариус М. Н. с район на действие СРС, че ответниците са собственици на процесния топлоснабден имот.

Съгласно разпоредбата на чл.150, ал.1 от ЗЕ продажбата на топлинна енергия от топлопреносното предприятие на потребители на топлинна енергия за битови нужди се осъществява при публично известни общи условия, предложени от топлопреносното предприятие и одобрени от ДКЕР /писмена форма на договора не е предвидена/. Съответно според нормата на чл.150, ал.3 от ЗЕ в срок от 30 дни след влизането в сила на общите условия потребителите, които не са съгласни с тях, имат право да внесат в съответното топлопреносно предприятие заявление, в което да предложат специални условия. По делото не са релевиран нито твърдения, нито има данни, ответниците са упражнили правото си на възражение срещу Общите условия.

Поради изложеното и с оглед елемента на административно регулиране в чл.150 от закона, съдът приема, че между страните по делото са налице договорни отношения по продажба на топлинна енергия за битови нужди с включените в него права и задължения на страните, съгласно ЗЕ и Общите условия. Дори и да се прекрати топлоподаването към индивидуалните отоплителни тела в жилището, съгласно изричната норма на чл. 153, ал. 6 от ЗЕ ответникът остава потребител на

топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация и от отоплителните тела в общите части на етажната собственост. Съобразно становището, възприето в мотивите на ТР №2/2016г. на ОСГК на ВКС, поради естеството на етажната собственост отказът от топлоснабдяване на цялата сграда не може да бъде направен от отделния титуляр на права върху обекти в сградата, нито пък той може сам да реши да се ползва ли сградната инсталация за доставка на топлинна енергия. Решението за това се взема от квалифицирано мнозинство от всички етажни собственици или титуляри на вещно право на строеж и то обвързва всеки отделен етажнен собственик, независимо дали е съгласен с него.

С оглед на действащата нормативна уредба следва да се приеме за установено, че за ответниците е възникнало задължение по силата на закона и договор при общи условия да заплащат на ищцовото дружество количеството подадена топлинна енергия за процесния топлоснабден имот.

Относно възражението по прилагането на чл.78, ал.7 от Наредба №16-334/2007г. за топлоснабдяването, отменена, но действаща през процесния период, както и, че не е съобразено обстоятелството, че сградата е с намален топлинен товар, въззивната инстанция приема следното: По делото е прието като доказателство писмо от ищцовото дружество до собствениците на самостоятелни обекти в сградата, в която се намира и жилището на ответниците, в което се посочва, че поради намаляване ползването на топлинна енергия от отделни клиенти в сградата, топлинният товар на отоплителните тела е намален с повече от 50%. Съгласно дадените в ТР №2/2017г. на ОСГК на ВКС разрешения, неизпълнението на задължението на топлопреносното предприятие по чл.78, ал.1 от Наредба №16-334/2007г. за топлоснабдяването (при намален топлинен товар на отоплителните тела в сграда – етажна собственост с над 50 % от проектния отоплителен товар на сградата, вследствие на което количеството на енергията, отделена от сградната инсталация, е по- голямо от количеството на енергията за отопление на отделните имоти) не съставлява основание за разваляне на договора за продажба на топлинна енергия за битови нужди в сградата – етажна собственост, тъй като не засяга същественото съдържание на материалното продажбено правоотношение. Дори да е виновно, това неизпълнение не може да има за последица нито освобождаване, нито намаляване на отговорността на клиентите на топлинна енергия в сграда – етажна собственост за заплащане на цената на топлинната енергия за общите части на етажната собственост, каквато обща част по предназначение е и сградната инсталация (чл. 140, ал. 3 ЗЕ). Договорното правоотношение по договора за продажба на топлинна енергия за

битови нужди продължава да обвързва страните по него, при неупражнено право на клиентите на топлинна енергия по чл. 153, ал. 2 ЗЕ за прекратяването му, при което всяка от страните дължи изпълнение на поетите договорни задължения при сключването на договора. Редът за измерване, отчитане, разпределение и заплащане на количеството топлинна енергия в сградата – етажна собственост, както и отговорността при неизпълнение на задълженията, са част от задължителното съдържание на публично известните общи условия към договора за продажба на топлинна енергия, одобрявани от КЕВР (чл.150, ал.1 от ЗЕ), което не може да се отклонява от регламентацията в ЗЕ, Наредба №16-334/2007г. за топлоснабдяването и Методиката за дялово разпределение на топлинната енергия в сгради – етажна собственост. В цитираните нормативни актове не е предвидена възможност за намаляване или отпадане на отговорността на клиентите за цената на топлинната енергия за общите части на етажната собственост при неизпълнение на задължението на топлопреносното предприятие по чл.78, ал.1 от Наредба №16-334/2007г. за топлоснабдяването. Противното би било в противоречие със закрепения в тях принцип на определяне дела на топлинната енергия за сградна инсталация и общите части на сградата – етажна собственост между всички клиенти, пропорционално на отопляемия обем на отделните техни индивидуални имоти по проект (чл.143, ал.5 от ЗЕ и чл.145, ал.2 и ал.3 от ЗЕ). При прилагане на този принцип клиентите дължат цената на реално изразходваната енергия за сградна инсталация и общите части на етажната собственост, дори прогнозното разпределение да е променено след сключване на договора. Той е уреден с императивни правни норми и като имплицитно съдържащ се в публично известните общи условия към договорите за продажба на топлинна енергия за битови нужди, е част от съдържанието на договорното правоотношение. Произтича и от дадената в ЗЕ регламентация на присъединяването към топлопреносната мрежа на сгради – етажна собственост и на преустановяването на топлоснабдяването им само при писмено съгласие на етажните собственици, притежаващи квалифицирано мнозинство от 2/3 от собствеността (чл.133, ал.2 и чл.153, ал.2 от ЗЕ), според която прекратяването на договора за продажба на топлинна енергия за битови нужди по инициатива на битовия клиент не може да бъде направено от отделния титуляр на вещни права върху обекти в сградата, който макар да е спрял топлоснабдяването в индивидуалния си обект, продължава да е клиент на топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация и от отоплителните тела в общите части на етажната собственост. Едва с прекратяването на топлоснабдяването на сградата при предпоставките на чл.153,

ал.2 от ЗЕ (писмено съгласие на етажните собственици, притежаващи квалифицирано мнозинство от 2/3, което е депозирано пред топло-преносното предприятие) се прекратява и договора за продажба на топлинна енергия с всеки един от битовите клиенти по чл.153, ал.1 от ЗЕ. В горепосочения смисъл е Решение № 5 от 22.04.2010 г. по конституционно дело № 15 от 2009 г. на Конституционния съд на Република България. Етажните собственици, притежаващи квалифицирано мнозинство от 2/3 от собствеността, разполагат във всеки един момент с възможността да прекратят договорната си връзка с топлопреносното предприятие в хипотезата на чл.153, ал.2 от ЗЕ. Когато са избрали продължаването ѝ, при неизпълнено задължение на насрещната страна по чл.78, ал.1 от Наредба №16-334/2007г. за топлоснабдяването, те дължат цената на топлинната енергия за общите части на сградата – етажна собственост, включително за сградната инсталация.

В случая нито се твърди, нито са представени доказателства, че етажните собственици в процесната сграда – етажна собственост са се възползвали от възможността да прекратят договорната си връзка с топлопреносното предприятие в хипотезата на чл.153, ал.2 от ЗЕ, поради което и същите, вкл. ответниците, дължат цената на топлинната енергия за общите части на сградата – етажна собственост, включително за сградната инсталация.

За установяване доставката на топлинна енергия в обема, съответстващ на претендираната от ищеца цена, са представени по делото писмени доказателства и са изслушани и приети в първоинстанционното производство заключения на съдебно-техническа и съдебно-счетоводна експертизи.

От заключението на вещото лице по съдебно - техническата експертиза, което съдът кредитира, се установява, че дължимите суми за доставена в имота на ответниците топлинна енергия са начислени в съответствие с действащата нормативна уредба в областта на енергетиката, т. е. спазени са изискванията на действащите технически правила и норми. Установява се още, че от отчетеното количество топлинна енергия са приспаднати технологичните разходи в абонатната станция. Установява се и обстоятелството, че през процесния период третото лице - помагач е извършвало дялово разпределение на топлинна енергия в съответствие с действащата нормативна уредба, като са издавани индивидуални изравнителни сметки за дялово разпределение за абонатен №265867. Вещото лице посочва – топлотехник посочва, че отопляемият обем на апартамента е 185,42 кубични метра и няма документи в архива на ищцовото дружество за демонтиране на радиатори като дата и бройки. От заключенията на вещите лица

по съдебно – техническата и съдебно-счетоводната експертизи се установява и стойността на доставената топлинна енергия през исковия период, при съобразяване на постъпилите плащания, а именно 1859,58 лева, до който размер претенцията е уважена.

По иска с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

Съгласно клаузите на Общите условия на ищеца, в сила от 13.02.2008г., приложими по отношение на процесния период, доставената топлинна енергия е следвало да бъде остойностявана от ищеца /продавача/ всеки месец, като сумите за топлинна енергия са били дължими от купувачите в 30-дневен срок след изтичане на периода, за които се отнасят, т.е. задължението за заплащане на стойността на топлинната енергия е възникнало като срочно. Следователно изпадането в забава не е обусловено от изпращането на покана до длъжника. Според нормата на чл.84, ал.1 от ЗЗД когато денят за изпълнение на задължението е определен, длъжникът изпада в забава след изтичането му, т.е. ответникът е изпаднал в забава на 1-во число на втория месец, следващ отчетния период, за който се дължи месечната стойност на доставената топлинна енергия. От кредитираното заключение на съдебно-счетоводната експертиза се установява, че размерът на обезщетението за забавено плащане на вземанията за процесния период възлиза на 289,53 лева, и тъй като ищецът претендира мораторна лихва в по-нисък размер – 223,27 лева, правилно претенцията е била уважена до този размер.

Поради изложеното първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено на основание чл.271, ал.1 от ГПК.

По разноските:

При този изход на спора на въззиваемата страна следва да бъдат присъдени разноски за въззивното производство в размер на 100 лева.

По изложените мотиви, Софийски градски съд, ГО, IV-А въззивен състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №20009018/21.01.2022г., постановено по гр.д. №43542/2015г. по описа на СРС, 52 състав, в обжалваната част.

ОСЪЖДА И. М. Б. и Т. Е. Т. – Б.а да заплатят на „Топлофикация София“ ЕАД разноски за въззивното производство в размер на 100 лева.

Решението не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____